فرەژنی و جیاوازی ژیانی کۆمەڵایەتی .. ئاراز مستەفا مەحمود

دیارە بەدرێژایی مێژووی مرۆڤایەتی ژن لەژێر چەمۆکی پیاودا چەوساوەتەوە و تەنها بۆخزمەت کردن و سەرچاوەی سێکسی کەڵکی لێوەرگیراوە، بێگومان ئەوەش بەهۆی ئەوەی کەپیاو خاوەن هێز و عەزەڵاتی جەستەییە، لێ ژن بەپێچەوانەوە، بەڵکو هەرنەیتوانیوە پەرچەکردارێکیشی هەبێت بەرانبەر ئەو ستەمەی کە بەردەوام لەلایەن پیاوەوە لێی دەکرێت! هەرئەوەش وایکردووە پیاو زاڵم و ژن مەزڵوم بێت. هۆکارێکی تر کەهێندەی تر ژنی بچوک کردۆتەوە دیینە، بە شەرعیەت پێدانێک بەو نایەکسانیە ڕەگەزییە، وەک: دوو ژن بەشاهیدێک، بە دوو ژن بەقەد پیاوێک میرات وەردەگرن، لەهەمووی ترسناکتر پیاوێک لەکاتێکدا مافی بوونی چوار ژنی هەیە!

بێگومان دیاردەی فرە ژنی لەدێرینەوە لەناو هەموو کۆمەڵگا و ناوچەکاندا بەشێوەی جیا جیا بوونی هەبووە، بەوکۆمەڵگایانەش کەئێستا لەلوتکەی هۆشیاری و دادپەروەری کۆمەڵایەتیدان. هەرچەندە شێوازی ژیانیش لەگەڵ تێپەڕبونی زەمەندا دەگۆڕێت، لەئێستاشدا ژیانی کۆمەڵایەتی پێشکەوتنی بەخۆیەوە بینیوە، لێ داخەکەم هێشتا لەناو کۆمەڵگای کوردییدا بەبیرێکی تەسک و چاوێکی بچوکەوە سەیری توێژی ژن دەکرێت، هەڵبەت ئەوەش لەناوچەو هۆزێک بۆیەکی تر جیاوازە.

لێ بەگشتی هەندێک دەستەواژەی هەڵە هەن کەڕەنگدانەوەی سلبیان هەیە لەسەر ڕەفتاری گشت تاکێکی کۆمەڵگا، وەک کولتورێکیش لەدێرینەوە ڕەگی داکوتاوە.

لەناو کۆمەڵگای کوردیدا لە زۆرێک پیاوان دەبیستین کەدەڵێن “سەگ بەژن ناوەڕی” ئەم دەستەواژە دزێوە هەڵگری ناوەڕۆکێکی کوشندەیە و واتای کەم بایەخ و بێ دەسەڵاتیە بۆ ژن. وە زۆر جار دەبینین کە گەنجێککاتێک بەرگری لەمافەکانی ژن بکات یان ڕەفتار و سیفەتێک بنوێنێ کە لەکەسێتی ژنەوە نزیک بێت لەلایەن هەندێک پیاوانەوە سەرزەنشتی دەکرێت و پێی دەڵێن “کەسێکی ژنانەیە” ئەوەش بەواتای ئەوە دێت ژن بە کەمتر لە پیاو سەیر دەکرێت. بەڵام کە بەژنێک بڵێن تۆ “کەسێکی پیاوانەی” شانازی پێوە دەکات.. هەندێک پیاوانی تر هەن کەخاوەن ناو□□ک□کی خاڵین لەمەعریفە دەڵێن “لەژنی خۆم کەمتر بم”

که ئەم کارە ئەنجام نەدەم، ئەم وتە پڕوپوچەش لەگەوهەرو گەورەیی و
ڕێزی ژن کەم دەکاتەوە.
دیارە بەیاساکانی ئیسلام و چەند وشەیەکی عەڕەبی ژن مارەیی لەپیاو دێتو دەبێت بە موڵک و شەڕەفی پیاو، بەڵام هەرگیز پیاو نابێتە موڵک و شەڕەفی ژن، جارێ من تێناگەم شەڕەف بۆ لای پیاو نییە، تەنها لای ژنە، ئەو شەڕەفە لە کوێی ژندا خۆی حەشارداوە؟ وە پیاو هەرکات ویستی ژن تەڵاق ئەدات بەڵام دیسانەوە ژن ناتوانێ پیاو تەڵاق بدات، کەسەبارەت بەوە خۆم پرسیارم لە مامۆستایەکی شارەزا کردووە، ئەو وتی بەهەمان شێوە ژنیش مافی تەڵاق دانی پیاوی هەیە، بەڵام کۆمەڵێک مەرجی هێندە قورسی وت کەمەحاڵە ژن بەو مافەی بگات. هەتا ئێستاش هیچ دەم سپی و مەلایەکی ئایینی نوقەیەکیان لێنەهاتووە، سەبارەت بەو مافەی ژن، کەواتە ژنی بەش مەینەت کاتێک مێردەکەشی بەدڵ نەبوو ژنە ناچارە لەژینگەیەکی ناخۆشدا تەسلیمی داخوازیەکانی مێردێکی نەخوازراو بێت.
بێگومان جیاوازیە ڕەگەزیەکان گەلێکن، لێ ئامانجی بابەتی من دیاردەی فرە ژنییە.دیارە بەگوێرەی هەموو پێوەر و توێژینەوەکان دیاردەی فرە ژنی لەگەڵ ئەم سەردەمەی ئێستا ناتوانێ خۆی بگونجێنێ. ئێ ناشڕەخسێت لەئێستادا بژین بەڵام نوقمی سەردەمێکی تربین. بۆیە بەبۆچونی من بۆ ئێستا فرە ژنی واتای کوشتنی دادپەروەری کۆمەڵایەتییە، ئەزمونی هەموو ئەو پیاوانەش سەلماندویەتی کە توشی چ ناهاوسەنگیەکی خێزانی هاتون، بۆیە فرە هاوسەری وەک هەر دیاردەیەکی تر پێویستی بە توێژینەوەی کۆمەڵایەتی هەیە.
لە ئێستادا بۆ وەکخۆ مانەوەی ئەو دیاردەیە بەهێزترین پاساو پاساوی دینە. ئەگەرچی دین بەسەدان ساڵ پێش ئێستا یاسای فرە ژنی بەپەسەند داناوە، بەڵام بۆئێستا پێویستە ئەو دیاردەیە لەڕەگەوە هەڵکەندرێ، چونکە جیاوازیەکی فراوان هەیە لە نێوان مر□ق و ژیانی کۆمەڵایەتی ئەوکات و ئێستا. ئەگەرچی شەریعەتی ئیسلام نەگۆڕەو کەس ناتوانێت بنەما سەوابتەکانی دینی ئیسلام بگۆڕێت، بەڵام ئەم دەستور و یاساو سەریعەتە زیاتر لە ١٤ سەدە پێش ئێستا نوسراون و هیچ پێویستییەک نییە بۆ مانەوەیان وەکو خۆی، بۆیە من ل□□ر□وە بانگەوازێک لەکۆمەڵگای کوردی و تاکە هۆشیارەکان دەکەم شۆڕشێکی کۆمەڵایەتی و مەدەنی و فیکری هەڵگیرسێنین و ڕێنێسانسی ئایینیی بکەین. وە من دژی ئەو ئیمام و ڕێبەرانی ئیسلامم کە دەڵێن نابێت بنەماکانی شەریعەتی ئیسلام بگۆڕدرێن. بەڕای من ئەگەر گۆڕانکاری نەکرێت لەشەریعەتی ئیسلامدا ئەوا لەشوێنی خۆمان چەقبەستوو دەبین و هیچ پێشکەوتنێک ڕونادات و ژنانیش قوربانی یەکەم دەبن.
بەتایبەتی لەڕووی فرەژنییەوە کە ئەم نەریتە بۆ سەردەمەکانی کۆنیش

گونجابێت بۆ ئێستا ناگونجێت. بێ شک لەڕووی ئیمانەوە خەڵکی ئەوکات باوەڕێکی یەکجار فراوانتریان هەبووە و بەباشی پەیڕەویان لەیاساکانی خواوەند کردووە. هەرئەوەش بۆتە هۆی ڕاگرتنی هاوسەنگی عەدالەتی کۆمەڵایەتی و کەس نەیتوانیوە، مافە سروشتیەکانی یەکێکی تر پێشێل بکات. ئەو لێخودا نزیکیەش بەهێزترین پاڵنەر بووە بۆ ئەوەی پیاوان یەکسانیەکی ڕەها لە نێوان ژنەکانیاندا بکەن، چ لە ڕووی سێکس یان جل و بەرگ و خۆراک یان هەست و سۆز و ڕێزەوە، بەرپاکردنی یەکسانیش باشترین چەکێکە کە قەڵای ململانێکان دەڕوخێنێ.

لەڕاستیدا لەم سەردەمە نادادپەروەریەی ئێستادا بەجۆرێکیترە، ئێستا تەنها مەسئول و دەوڵەمەندەکان بە کۆمەڵ ژنیان هەیە، ئەوانیش نەک بە ئیمانداران بەراورد ناکرێن، بەڵکو داماڵراون لە هەرچی مۆڕاڵی مرۆڤ و پەیوەندی ڕۆحانیێت، بۆیە بەهەر نرخێک بێت دەیانەوێ ڕۆژانە ئارەزووە سەرکێشەکانیان تاقی بکەنەوە.

جیاوازیەکی تر کە ئێمە بەپێشوو نابەستێتەوە ڕێژەی زۆری ژنە، لەسەردەمی کۆندا ڕێژەی ئافرەت زیاتر بووە لەپیاو، ئەمەش بەهۆی ئەوەی هەنگێ بەردەوام جەنگی خوێناوی هەبووە، لەزۆربەی شەڕەکانیشدا زیاتر لە نیوەی شەڕکەران کوژراون، ئەمەش بۆتە هۆی زۆر بونی ژن و کەمی پیاو، بۆیە بۆ حاڵەتێکی لەوشێوەیە تاکە چارەسەر ئەوەیان بەباش زانیوە، بۆ هەر پیاوێک چوار ژن بەڕەوا بزانن، ژنەکانیش ناچار بونە قبوڵی بکەن چونکە نەیانتوانیوە خۆیان و منداڵەکانیان بەخێو بکەن. کەبەراوردێک بکەین دەبینین لەئێستادا هیچ کام لەو هۆکار و پاساوانە بونیان نییە، ڕێژەی جیاوازی نێوان نێر و مێ بەو ڕادەیە ناهاوسەنگ نییە، هەروەها ئەگەر ژنێک لەئێستادا مێردەکەی بمرێ ئەوا خۆی دەتوانێ ژیانی مناڵەکانی مسۆگەر بکات، بەئیشکردن یان موچە …هتد. کە نمونەی ژنی لەوشێوەیە کەم نین. بەڵام لەڕاستیدا پیاوی سەردەمی خۆمان کە بەکۆمەڵ ژن لەزیندانێکی بە ڕواڵەت ماڵدا کۆدەکەنەوە تەنها بۆ دامرکانەوەی ئارەزووەکانیانە، ئێگینا لەبەر بونی کێشەی قەیرەیی و ژنی بێ مێرد نیە.

جیاوازیەکی تر توانای سێکسیە، دیارە بەگوێرەی ئاماژە مێژووییەکان پیاوی سەردەمی کۆن خاوەن جەستەیەکی گەورەتر و توانایەکی فراوانتر بوون، کە ئەمەش بۆتە هۆی بونی سەرچاوەی یەکی سێکسی فراوانتر بەبەراورد بەپیاوی ئەم سەردەمە.

هەروەها بەگوێرەی تازەترین توێژینەوەی پزیشکی دەرکەوتووە کە بەشێوەیەکی گشتیپیاوی جگەرە کێش لەمانگێکدا ٦ بۆ ٩ جار دەتوانێ سێکس بکات، وە پیاوی جگەرە نەکێش توانای ٩ بۆ ١٢ جاری هەیە. وە

ئەو ڕێژەیە لەپیاوێکەوە بۆ یەکێکی تر جیاوازە. هەروەها تورەکەی جوتە گونی نێرینە (پیاو) کە هەڵگر و بەرهەم هێنەری تۆوە سپێرمەکانە، تواناکەی سنوردارە و بەهیچ شێوەیەک ناتوانێ بەشی تێرکردنی چوار ژن سپێرم بەرهەم بێنێت.

بەڕای من بۆ چارەسەری ئەو دیاردە کوشندەیە پێویستە کۆمەڵگا بەگشتی و لەناویدا توێژی ئافرەت بەتایبەتی بگاتە هۆشیاریەکی بەرز و فراوان، دەبێت ژنان ئەو واقیعە بزانن، شوو نەکردنیان زۆر باشترە، لەوەی شوو بەپیاوێکی ژندار بکەن. بەتەنگەوە هاتن و هۆشیار کردنەوەی کۆمەڵگاش ئەرکی سەرشانی ناوەندەکانی ڕاگەیاندن و ڕوناکبیران و ڕێکخراوەکانی کۆمەڵی مەدەنییە، کە گشتیان لەوبوارەدا غاییباتیان هەیە. ڕێگە چارەی دووەم بۆ بنبڕکردنی کولتوری فرە ژنی، بونی یاسایەکی توند و یەکسانە، لە نەک هاوشێوەی ئەوەی ئێستا هەیە بەناوی یاسای قەدەغە کردنی فرە ژنی، بەگشتی ئەو یاسایە نەیتوانیویەتی فرە ژنی کەم بکاتەوە نە ڕێگری کردووە لە بەرپرسان. ئەگەرچی لە خولی دووەمی پەرلەماندا یاسای فرە ژنی دانرا، بەڵام هێشتا پیاوان ڕێگای تر ئەدۆزنەوە و فێڵ لەو یاسایە دەکەن، بەوەی لەکەرکوک و ناوچەدابڕاوەکان، ژن مارەدەبڕن و یاساکەی هەرێمی کوردستانیش ناتوانێ کۆنتڕۆڵی ئەو دیاردەیە بکات، ئەوەش دەلیلی لاوازی یاساکەیە، بەوەی تێبینی نەکردووە پیاوانی دانیشتووی کوردستان نەتوانن لەدەرەوەی هەرێمی کوردستانیش مارە بڕی ژنی دووەم بکەن. هەروەها بەگوێرەی ڕاپۆرتێکی ڕۆژنامەوانی ئاشکرا بووە، کە لەڕابردوودا، ژنە پەرلەمانتارێکی سەر بە پارتی دیموکراتی کوردستان لەپەرلەمانی عێراق، یەکێکە لەو کەسانەی شووی بەپیاوێکی خاوەن ژن و منداڵ کردووە و بۆ ئەوەی ڕێگەشیان پێبدرێت، لەدادگای کەرکوک مارەیان بڕیوە. ..